

A lakóházépítkezési tevékenység előzetes eredményei.
Résultats préliminaires de la construction d'habitations.

1928. II. negyedév 1928 II trimestre		Törvényhatósági jogú városok Villes municip.	Rengetett tanácsú városok Villes à conseil organisé	10.000 léleknél népesebb községek Communes de plus de 10000 habitans	Budapestet környező 10.000 lelken aluli községek Communes de moins de 10000 habitans aux environs de Budapest	Mindössze Total général	D o n t				Nagy-Budapest Grand-Budapest	Budapest székes-főváros Ville de Budapest							
Lakóházak Habitations	Lakások Logemens	Lakószobák Chambres	Lakóházak Habitations		Lakások Logemens		Lakószobák Chambres		Lakóházak Habitations		Lakások Logemens		Lakószobák Chambres						
szám szerint nombre		%		szám szerint nombre		%		szám szerint nombre		%		szám szerint nombre		%					
781	24.6	1.249	39.4	817	25.8	323	10.2	3.170	100.0	1.394	44.0	255	8.5						
2.298	45.5	1.523	30.2	893	17.7	334	6.6	5.048	100.0	2.862	56.7	1.520	30.1						
4.670	50.2	2.709	29.2	1.401	15.1	514	5.5	9.294	100.0	5.282	56.9	3.205	34.5						
Lakóházak Habitations		Lakások Logemens		Lakószobák Chambres		Lakóházak Habitations		Lakások Logemens		Lakószobák Chambres		Lakóházak Habitations		Lakások Logemens		Lakószobák Chambres			
sz. szerint nombre		%		sz. szerint nombre		%		sz. szerint nombre		%		sz. szerint nombre		%		sz. szerint nombre		%	
969	39.5	830	50.2	583	59.2	203	59.2	2.585	47.6	1.390	46.8	590	36.7						
793	32.3	524	31.7	291	29.5	104	30.2	1.712	31.5	929	31.3	510	31.7						
487	19.9	194	11.8	83	8.4	31	9.4	795	14.7	471	15.8	350	21.8						
145	5.9	73	4.4	26	2.6	3	0.8	247	4.5	133	4.5	113	7.3						
46	1.9	18	1.1	2	0.2	1	0.2	67	1.2	36	1.2	32	1.9						
13	0.5	13	0.8	1	0.1	1	0.2	28	0.5	13	0.4	11	0.6						
2.453	100.0	1652	100.0	986	100.0	343	100.0	5.434	100.0	2.972	100.0	1.606	100.0						
1.178	48.0	254	15.4	38	3.9	55	16.1	1.525	28.1	1.109	37.3	976	60.8						
849	34.6	142	8.6	20	2.0	24	7.0	1.035	19.0	751	25.2	693	43.2						

MEZŐGAZDASÁG

Az 1928. évi termés.

La récolte de 1928.

Magyarország. — Hongrie.

A Földművelésügyi Minisztérium legutóbbi hivatalos vetésjelentése szerint az utolsó három hét időjárását változó hőmérséklet és igen kevés csapadék jellemezte. A nappali meleg nagy ingajelzéseket mutatott, amennyiben a hőmérséklet 15 és 35 C fok között váltakozott. Az éjjeli lehűlések a három hét folyamán általában normálisak voltak. A hűvös éjszéken kiadós harmatok képződtek. Ez a körülmény örvendetesnek mondható, annál is inkább, mert a három hét csapadéka rendkívül kevés volt. Országos eső csak egy napon és pedig aug. 29-én fordult elő. Ezenkívül augusztus 22-én egy közel országos terjedelmű eső esett.

A száraz időjárás a betakarítási munkálatoknak igen kedvezett, annál kedvezőtlenebb volt azonban

a szántási és vetési munkálatokra. A nagy szárazság miatt a szántás csak a lazább talajokon volt lehetséges, de ott is igen nehezen és lassan haladt.

A gabonaneműek cséplését befejezték, csak néhány uradalomban van még folyamatban. A többi gazdasági munkálatok közül gyűjtés és hordás, tengetítés, répaszedés, tengeriszár-vágás, burgonyaszedés, trágyahordás és teregetés, vetőmagelőkészítés, dohánytyörés, kender- és lenáztatás van folyamatban.

A tengeri fejlődését a szárazság hátrányosan befolyásolta, a csövek sok helyen rövidek, a szemképződés hiányos. A szemek kényszerértek. Úgy mennyiségre, mint minőségre nézve gyenge termést ad.

A burgonya a hőség és szárazság folytán visz-

1. A fontosabb kapásnövények terméskilátásai.

Prévisions pour les principales plantes sarclées.

A termény neve <i>Désignation du produit</i>	A földművelésügyi minisztérium becsülésének időpontja <i>Date des prévisions du ministère de l'Agriculture</i>	A bevetett terület (ideiglenes adat) kat. hold <i>Superficie ensemencée (chiffres provisoires), arp. cad.</i>	Átlagtermés q. kat. holdankint (becslés) <i>Production moyenne par arp. cad., q (estimat.)</i>	A termés mennyisége (becslés) <i>Quantité produite (estimation) q</i>	Fogyás <i>Diminution %</i>
Tengeri — <i>Maïs</i>	1928. VIII. 1	1,854.603	6.51	12,073.941	5.2
	1928. VIII. 22		6.17	11,442.911	
	1928. IX. 15		6.09	11,310.841	
Burgonya — <i>Pomme de terre</i>	1928. VIII. 1	460.918	32.27	14,872.132	5.2
	1928. VIII. 22		30.59	14,101.749	
	1928. IX. 15		29.62	13,653.490	
Cukorrépa — <i>Betterave à sucre</i>	1928. VIII. 1	115.270	96.42	11,113.854	5.6
	1928. VIII. 22		90.99	10,487.990	
	1928. IX. 15		87.67	10,106.203	

szamaradt. A gumók fejletlenek és aprók. A korai fajtákat szedik.

A cukorrépa nem fejlődhetett. Gyökere azonban mégis egészséges. Szedését már megkezdték.

Erre a három fontos kapásnövényre vonatkozólag eddig közzétett jelentések adatait az 1. sz. táblázatunkban bemutatjuk. Adataink szerint a nagy hőség, főleg pedig a csapadékhiány miatt a terméskilátások fokozatosan rosszabbodtak. Az első és az utolsó termésjelentés közzététele között eltelt idő alatt a tengeri valószínű termése 6.3%-kal, a burgonya terméskilátása 8.2%-kal, a cukorrépa előrelátható termése pedig mintegy 9.1%-kal csökkent. A legutolsó termésjelentésben közzétett termésadatok, a tengerire és a burgonyára vonatkozólag nagyjában véglegeseknek tekinthetők, mert a szeptember-hó közepe táján járt országos esők ennek a két terménynek terméskilátásain már nem változtathattak semmit. A cukorrépánál, azonban a területeken, ahol azt még nem szedték fel, a csapadék némi javulást hozott, de az esők termésfokozó hatása folytán remélhető terméstöbblet a legutóljára közölt termésmennyiségnek valószínűleg 1%-át sem fogja meghaladni.

A takarmányrépa a tartós szárazságot szintén sínyli. Kiadós eső a termésben még némi javulást okozhatna. Az őszi repevetések a szárazság miatt sok helyen még nem keltek ki. A korán vetett kikelt ugyan, de hiányosan és fejlődésében megállott. A kerti vetemények szedése folyamatban van. A várható hozam gyenge közepes. A paprika csak az öntözött területeken adott kielégítő termést, egyébként a cső apró maradt és gyenge közepes termésre számíthatunk. A vöröshagyma szedése folyamatban van. Úgy minőségileg, mint mennyiségileg közepes termést ad. A bab szedése a legtöbb helyen befejeztetett és cséplése folyamatban van. Gyenge termést adott. Az egyéb hüvelyesek szedése és cséplése a legtöbb helyen gyenge közepes eredménnyel befe-

jeztetett. A káposzta fejlődését a szárazság megakasztotta. A fejek aprók, de aránylag elég tömöttek. Kiadós eső még némi javulást hozhat. A komló szedése folyamatban van. Minőségileg jó, mennyiségileg közepes termést ad. A köles vágását megkezdték. A szem szorult, a szár alacsony maradt. A tatárkát helyenként vágják. Általában ritka és alacsony maradt. A cirkot főleg mint szegélynövényt termelik. Általában a legtöbb helyen a bugák rövidek. A kender és len nyüvése befejezve, áztatása és tilolása folyamatban van. Hozama közepes, minősége jó. A dohány törése, fűzése és szárítása folyik. A levélzet apró, de egészséges. A mesterséges takarmányok közül a lóhere és lucerna a szárazság miatt egyáltalában nem fejlődik. A magherék általában gyenge termést adnak. Az egyéb mesterséges takarmányok közül a csalamádé, bükköny és muhar szintén gyengén állanak.

2. A terméskilátások jelzőszámai 1928. évi szeptember hó 12-én.

Prévisions agricoles au 12 septembre 1928.

(1 = kitünő, 2 = jó, 3 = közepes, 4 = gyenge, 5 = rossz.)

(1 = excellent, 2 = bon, 3 = moyen, 4 = faible, 5 = mauvais)

Takarmányrépa — <i>Betterave fourragère</i>	3.33
Őszi repace (új vetés) — <i>Colza d'automne (nouveau sem.)</i>	3.36
Kerti vetemények — <i>Plantes potagères</i>	3.64
Paprika — <i>Piment</i>	3.30
Vöröshagyma — <i>Oignon</i>	2.79
Bab — <i>Haricots</i>	3.99
Egyéb hüvelyesek — <i>Autres légumineuses</i>	3.65
Káposzta — <i>Choux</i>	3.57
Komló — <i>Houblon</i>	3.11
Köles — <i>Millet</i>	3.74
Tatárka — <i>Sarrasin</i>	3.57
Cirok — <i>Sorgho</i>	3.46
Kender — <i>Chanvre</i>	3.08
Len — <i>Lin</i>	2.90
Dohány — <i>Tabac</i>	3.16
Lóhere — <i>Trèfle</i>	4.04
Lucerna — <i>Luzerne</i>	3.99

Egyéb mesterséges takarmányok — <i>Aulres four-</i> <i>rages artific.</i>	4'00
Rét — <i>Prairies</i>	4'24
Legelő — <i>Pâturages</i>	4'68
Szilva — <i>Prune</i>	3'24
Alma — <i>Pomme</i>	3'20
Körte — <i>Poire</i>	3'04
Őszi barack — <i>Pêche</i>	3'45
Dió — <i>Noix</i>	3'69

A rétek sarjúkasználása csak elvéve és a mélyebben fekvő helyeken adott kielégítő termést. A legelők is csak a mélyebben fekvő helyeken adnak táplálékot a jószágnak.

Az őszi gyümölcsfélék szedése és piacra vitele nagyrésztben megkezdődött. Úgy minőségileg, mint mennyiségileg közepes termést adnak. Mennyiségre nézve aránylag legjobb a szilva és az alma hozama.

A szőlők állapota. A rendkívül meleg és száraz időjárás következtében a későbbben érő szőlőfajták bogyói aprók és fejletlenek maradtak. Szőlőmoly egyes helyeken még észlelhető. Ezidőszerint közepes termésre van kilátásunk.

Külföld. — *Etranger.*

A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet közlése szerint Lengyelországban a gabonafélék aratása, különösen július hónap kedvező időjárása folytán, az idén általában jobban sikerült, mint remélték. A múltévi terméshez képest a rozs, árpa és zab terméseredménye emelkedett, egyedül a búza termése csökkent a folyó évben némileg. Becslés szerint a következő gabonamennyiség termelt az idén: búza 14·6 millió q, rozs 59 millió q, árpa 19 millió q és zab 36·5 millió q. Az idei termésmennyiség az előző évi termésnek a búzánál 98·9%-át, a rozsnál 103·7%-át, az árpánál 116·3%-át s a zabnál 107·7%-át tette ki.

Németország gabonatermése a folyó évben a zab kivételével szintén nagyobb, mint az előző években volt; termelt ugyanis 34·9 millió q búza, 78·1 millió q rozs, 28·9 millió q árpa és 61·4 millió q zab. A búzatermés több, mint 2 millió q-val nagyobb, mint 1927-ben volt és 9 millió q-val több, mint az 1922—1926. évek átlagos búzatermése. A rozs 10, illetve 14 millió q-val szintén meg-

haladta az előző esztendő termését, illetve az említett ötévi átlagot. Az árpánál az emelkedés 1·5, illetve 4 millió q-t tett ki. Egyedül a zab termése hanyatlott. A folyó évben termelt zab mennyisége ugyanis 2 millió q-val kevesebb az 1927. évinél és 6 millió q-val kisebb, mint átlag az 1922—1926. években.

Oroszországban a gabonaneműek legutolsó terméscsúcsa általában kedvezőbb eredményről számol be az idén, mint az előző években, amennyiben az összes gabonafélék folyó évi termése mintegy 765 millió q-t tesz ki, szemben az 1927. évi 720 millió q-val. A rozs kivételével, valamennyi gabonanemű termése kedvezőbb, mint annakelőtte. Termelt az idén összesen 234 millió q búza (1927-ben 203 millió q), 199 millió (237 millió) q rozs, 57 millió (46 millió) q árpa és 161 millió (131 millió) q zab.

Kanadai jelentés szerint ott 149·8 millió q búza, 4·3 millió q rozs, 31·5 millió q árpa, 73·1 millió q zab és 1·1 millió q lenmag az idei terméseredmény. Az emelkedés az előző évi terméshez viszonyítva a búzánál 25·1, a rozsnál 12·9, az árpánál 49·5, a zabnál 7·9%-ot tesz ki, a gabonaneműek termése tehát ott is jobban sikerült, mint tavaly. A lenmag terméseredménye már nem oly jó, amennyiben a közölt termésmennyiség csak 85·9%-át adja az előző évinek.

Az Amerikai Egyesült Államokban a legutóbbi becslés szerint 245·2 millió q búzatermésre (az 1927. évinek 103·3%-ára), 75·3 millió q árpára (131·1%), 211 millió q zabtermésre (122·8%) és 744·4 millió q (105·2%) tengeritermésre számítanak. Észak Amerika búzatermése tehát, Kanada termését is beszámítva, a folyó évben 395 millió q-ra becsülhető, mely termésmennyiség az eddig legjobb termésű 1915. év 386 millió q-ás rekordtermését is meghaladja.

A délafrikai unió területén a gyapjútermelés a folyó gazdasági évben jobban sikerült, mint az előző esztendőben. A zsíros gyapjúhozam ugyanis az idén 129 millió kg-ot tesz ki, szemben az előző évi 109 millió kg-os hozammal. Az emelkedés tehát 19%-os.